

Styrets årsberetning 2021

Narviksenteret

**Nordnorsk stiftelse for historiefremføring, menneskerettigheter og
fredsbygging**

Org. Nr. 994 617 834

Innledning

Driftsåret 2021 ble en opptur i forhold til hva en kunne forvente seg i begynnelsen av året, selv om pandemien rammet alle deler av verden hardt med perioder hvor restriksjoner for åpning og nedstengning ble sentrale drifts relaterte spørsmål. Selv med strenge restriksjoner i Norge medførte dette en forholdsmessig normal sommersesong og normal museumsdrift.

Ved Narviksenteret har man vært heldige og arbeidsdagene har vært tilnærmet normale, dette skyldes i stor grad sentrets kjerneaktivitet, formidling til skoler hvor mange skoler har rettet sine reiser nordover. Samtidig som det også her har vært mange avlysninger.

Andre deler av virksomheten, dokumentasjon og forskning, har vært mindre rammet av pandemien, og har stort sett gått videre i vanlig tempo.

Det internasjonale samarbeidet, som i stor grad legger fysiske møter til grunn, har vært sterkt påvirket. Likevel har man klart å videreføre stort sett alle påbegynte prosjekter og startet noen nye. Dette lover godt for fremtiden.

Styret har være involvert i rekruterings prosessen med å finne ny direktør, en tids- og arbeidskrevende prosess.

Staben i Narviksenteret har vist stor fleksibilitet og tilpasningsdyktighet i hele denne perioden og man gjennomfører mange gode tiltak. Når en dør lukkes, åpnes en annen.

Styret og ledelsen skylder stor takk til de ansatte som har levert gode resultater i en krevende tid.

Narvik, 24.3.21

Sonja A. Steen
Styreleder

Mads Pinnerød (Apr 5, 2022 08:34 GMT+2)

Mads Pinnerød
Nestleder

Kjetil Gunnar Jakobsen (Apr 5, 2022 13:04 GMT+2)

Kjetil Jakobsen
Styremedlem

Inis Ivarsson
Styremedlem

Daniel Skjevik-Aasberg (Apr 5, 2022 13:35 GMT+2)

Daniel Skjevik Aasberg
Styremedlem

Tor Gunnar Pedersen (Apr 6, 2022 08:23 GMT+2)

Tor Gunnar Pedersen
Styremedlem

Marianne Neerland Soleim (Apr 5, 2022 15:18 GMT+2)

Marianne N. Soleim
Styremedlem

Ulf Eirik Torgersen
Direktør

Styret

Leder	Sonja A. Steen	P.vara	Tina Denstad
Nestleder	Mads Pinnerød	P.vara	Hilde Gunn Kristiansen
Styremedlem	Kjetil Jakobsen	P.vara	Tanja Ellingsen
Styremedlem	Inis Ivarsson	P.vara	Trude R. Bertnes
Styremedlem	Daniel Skjervik-Aasberg	P.vara	Trine Remman
Styremedlem	Tor Gunnar Pedersen	P.vara	Per Henrik Mørk
Styremedlem	Marianne N. Soleim	P.vara	Tom Kristiansen

Ledelse

Direktør Eystein Markusson frem til 31/12-2021

Styret holdt syv styremøter i 2021. Det ble behandlet 28 saker.

Virksomhetens art

Stiftelsen skal fremme kunnskap om og forståelse for fred, krigens lover, internasjonale konvensjoner og menneskerettigheter gjennom forskning, dokumentasjon og formidling med særlig fokus på krigs- og okkupasjonshistorien i Nordområdene.

Økonomi

Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling og resultat pr 31.12.2021 og utviklingen og resultatet av virksomheten i 2021. Det har ikke intruffet ekstraordinære forhold eller vesentlige hendelser som påvirker årsregnskapet etter balansedagen. Fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av regnskapet.

I 2021 mottok stiftelsen kr. 11 130 000,- i statlig driftsstøtte. I tillegg ble det inntektsført kr. 2 123 686,- i øvrige tilskudd til driften. Løpende drift ga inntekter på kr. 3 935 397,- .

Periodisert tilskudd til bygg og utstillinger kr. 3 685 283,-.

Driftskostnadene utgjorde kr. 19 797 102,-. De største postene er knyttet til drift av krigsmuseet, avskrivninger av driftsmidler, reisekostnader knyttet til internasjonale prosjekter, og lønn og sosiale kostnader ved senteret og er en økning i fra 2020. Overskuddet på driften ble kr. 1 082 844,-.

Årsresultatet ble et overskudd på kr. 1 082 844,- som overføres til annen egenkapital.

Det gjøres oppmerksom på at kr 750.000,- av overskuddet tilhører prosjektet «Soldater.no» som ikke lot seg periodiseres ut i 2022 for å møte utviklings kostnadene.

Stiftelsens samlede egenkapital og gjeld var ved utgangen av året kr.108 710 408,-, hvorav grunnkapitalen utgjorde kr. 450 000,- og kr. 93 651 155,- er varige driftsmidler som bygning, teknisk utstyr og løsøre.

Arbeidsmiljøet og personalet

Personalet gjennom året (varierende stillingsandeler)

Joakim Arnøy	Forsker/Freds- og ungdomsarbeid
Elena Badanina	Konservator samlingsforvaltning
Stian Bones	Seniorforsker II
Sølvi Irene Elvheim	Adm/økonomi
Per Englund	Handverker – T.o.m ¼-21
Kari Eilertsen	DEMBRA
Ann Kristin Kristensen	Pedagogisk leder/IHR
Joakim Aalmen Markussen	Forsker
Eystein Markusson	Direktør
Gerd Myrland	Museumsvert
Michelle B. Opshaug	Prosjektleder
Gunnar Hatlehol	Forsker / prosjekt soldatregistret
Gaute Rønnebu	Stipendiat UiT
Michael Stokke	Forsker
Ulf Eirik Torgersen	Museumsleder
Kristoffer Østnes	Konservator arkiv/foto
Hege Kallbekken	Prosjekt Freds- og ungdomsarbeid
Daniel Alexandersen	Museumsvert/guide
Maria Stancic	Museumsvert

Gjennomsnittlig antall årsverk: 14

Det er ikke registrert forhold som indikerer mangler ved arbeidsmiljøet. Det er ikke registrert skader eller ulykker i 2021. Institusjonen har fokus på HMS og har fulgt dette opp jevnlig. Virksomheten er Miljøfyrtårn sertifisert og organisasjon etterstreber seg til ikke å forurense det ytre miljø.

Det totale sykefraværet var på 5,73 %, fordelt på henholdsvis 6,63 % for menn og 4,82 % for kvinner. En nedgang på 0,73 % i forhold til 2020

Lokaler

Virksomheten har drevet sin virksomhet i selveid seksjon i sameiet Det 4. Hjørnet i Narvik sentrum. Narviksenteret leier lagerlokaler i Parkhallene av Narvikgården AS. Det ble ved utgangen av 2021 av samme utleier tegnet leie for 245 m2 for utvidelse av utstillingsareal.

Likestilling

Stiftelsens styre bestod av tre kvinner og fire menn. Gjennom året var det ansatt seks kvinner og seks menn i stillinger større enn 50 %. Narviksenteret har vedtatt plan for likestilling, mangfold og inkludering i 2021 som er implementert i den daglige driften.

Besøkstall 2021

Besøkstallene er samlet sett 16 % høyere i forhold til 2020. Selv om det er en oppgang for 2021 så ligger man under med i overkant 9.910 besøkende i forhold til et normalt år. Oppgangen skyldes noen perioder med lettelse i restriksjoner, men ikke minst besøk av skoleklasser fra Sør-Norge, selv om man fikk kanseleringer p.ga korona restriksjoner på 5457 elever/lærere.

	Besøk 2021	Besøk 2020	Besøk 2019	Besøk 2018	Besøk 2017
Elever i grunnopplæringen (6 – 18 år)	6714	2 345	7 104	5 064	5 760
Lærere i grunnopplæringen	567	212	527	367	412
Konferanser / åpent hus arr./andre	1074	566	1 869	2 499	2 483
Militære avd.	677	610	930	877	1 360
Turistgrupper	2171	2 345	4 415	2 991	2 644
Grupper etter avtale, næringslivet/org	322	280	1 105	972	841
Enkeltbesøk – uten tilrettelegging	14694	13 926	20 169	18 187	16 685
Totalt	26219	20 284	36 119	30 957	30 185

Nærmere om driften i 2021 og videre drift

Navn

”Narviksenteret” - “Narvik War and Peace Centre”

Visjon

Narviksenteret – fredsbygging gjennom kunnskap om krig

Formål

Stiftelsen skal fremme kunnskap om og forståelse for fred, krigens regler, internasjonale konvensjoner og menneskerettigheter gjennom forskning, dokumentasjon og formidling med særlig fokus på krigs- og okkupasjonshistorien i Nordområdene.

Verdier

Verdigrunnlaget er avgjørende for at vi skal lykkes over tid og er kjernen i styring av Narviksenteret. Verdier motiverer og veileder oss i hvordan vi driver virksomheten og hvordan vi samhandler internt og eksternt.

Human – likeverd, verdighet, til å stole på

Åpen – transparent, inkluderende, upartisk, nysgjerrig

Tilstede – aktuell, synlig, relevant, nyskapende

Respekt – for alle, lyttende, medmenneskelig, troverdig

Korona-pandemien

I 2021 besluttet regjeringen å forlenge de mest inngripende tiltakene i landet siden andre verdenskrig. For Narviksenteret medførte tiltakene delvis nedstenging av fysisk publikumsrettet virksomhet og store deler av staben ble satt på hjemmekontor i 2020 og frem til utgangen av 2021.

Krigsmuseet har holdt åpent hver dag i 2021, men besøket var svært begrenset til midten av juni da vi opplevde bra besøk fra norske gjester i skoleferien, men besøket i månedene september-desember var som ventet svært lavt og spesielt da nye restriksjoner trått i kraft på nytt i november.

Driften av Narviksenteret har fokusert på prosjekter som kan gjennomføres og det har vært benyttet en blanding av hjemmekontor og tilstedeværelse på kontoret. Tilbakemeldingen fra de ansatte er at dette i all hovedsak har fungert godt, men har samtidig redusert kapasiteten og tilgjengeligheten på arbeidstedet. Smittetrykket i Narvik har vært lavt, men nesten all planlagt reisevirksomhet ble kansellert. Dette gjør at en rekke prosjekter er utsatt. Vi har møtt stor forståelse fra de som har finansiert prosjektene for dette.

Som et resultat av vakanser i stillinger, besparelser knyttet til reiser og annen aktivitet og kompensasjon fra staten kom Narviksenteret seg gjennom krisen i 2021 med overskudd.

Holdningsskapende arbeid

Formidling

Skolen er vår viktigste målgruppe og som det kommer frem av besøksstatistikken er det gjennomført en rekke tiltak rettet mot skoleverk. Mange har oppsøkt museet, men det er også gjennomført besøk på skoler i landsdelen, samt formidling digitalt. Til sammen har 6714 deltakere i alderen 6-19 år og 567 lærere tatt del i ulike opplegg. Et betydelig antall skolelever har måtte kansellere sine reiser, et tall som ville ha gitt oss en økning på 5457 elever på fysisk besøk.

Undervisningsopplegg i egne lokaler

Vi tar imot grupper fra skolene i regionen til flere ulike undervisningsopplegg. Eksempler på opplegg som annonseres gjennom våre nettsider og andre kanaler er:

Beisfjord fangeleir. Både reist ut og ved sentret.

Beisfjord fangeleir m/besøk i leiren. Både reist ut og ved sentret.

Jøder i Narvik m/besøk på snublesteiner. Ved sentret.

Vi, en del av samfunnet: Om fordommer og stereotypier. Ved senteret, reist ut og på nett.

Vi, en del av samfunnet: Om menneskeverd og menneskerettigheter. Ved senteret, reist ut og på nett.

Fake news, gammelt nytt? Reist ut.

Spioner, sabotører og motstandsfolk. Både reist ut og ved sentret.

Vi hadde nok med å overleve... Både reist ut og ved sentret.

Det skal ikke ofres en eneste tåre: Om mot, makt og menneskeverd. Både reist ut og ved sentret.

Guidet tur i underjordiske nazi-bunkers. Utendørs.

Så sto vi der på grensen. Reist ut.

Hva ville du ofret for fred? Ved sentret og på nett.

Stjålne år, ungdomsskole. Ved sentret.

Stjålne år, barneskole. Ved sentret.

Felttoget fra Trondheim til Narvik. Reist ut og på nett.

Nøytralitet og samfunnsholdninger. Ved sentret.

Demokratisk medborgerskap. Reist ut.

Konflikthåndtering og ADR. Ved sentret.

Gå Norge på tvers, i rallar og krigshistoriske fotspor. Utendørs.

Fra ruin til by, en byvandring om arkitektur, monumenter som følge av WWII. Utendørs.

Innledning, refleksjons samtale rundt filmen – Den største forbrytelsen.

Innledning, refleksjons samtale rundt filmen – Nordlands Jean D'Arch.

Vi legger stor vekt på å drive et kontinuerlig utviklingsarbeid på alle våre formidlingsopplegg. Så langt det lar seg gjøre forsøker vi blant annet å finne stoff som har lokal relevans for de som kommer på besøk.

Vi spesial-tilpasser også endel opplegg, spesielt mot grupper av lærere som ønsker å sette særlig fokus på tema hvor Narviksenteret har kompetanse.

De nevnte oppleggene retter seg hovedsakelig mot vår primære målgruppe, ungdom i alderen 13-19 år. I tillegg tar vi imot barn fra 6-12 år (og i noen tilfeller også barnehage-grupper) hvor vi tar opp tema som krig, fred og flukt gjennom spill og lek, f.eks. juleverksted.

Undervisningsopplegg utenfor egne lokaler

Siden Narviksenteret er det eneste av freds- og menneskerettighetsstretene som ligger i Nord-Norge har vi som ambisjon å ha aktiviteter og opplegg som når hele landsdelen. Men landsdelen er stor, fra Kirkenes til Fylkesgrensen i Trøndelag er det over 1500 km. I 2021 var det planlagt å fortsette satsingen for å nå flere skoleelever gjennom besøk ute i skolene. På grunn av pandemien ble ikke dette helt som planlagt. Vi forsøker å finne alternative løsninger, og har i stor utstrekning benyttet oss av digital formidling, men ser at fysisk tilstedeværelse er mere engasjerende og en bedre formidlingsmåte.

Narviksenteret har videreført samarbeidet med FN-sambandet. Hvor vi låner Aurora kino til skole opplegg med film- og menneskerettighetsundervisning rundt FN-dagen, selv med restriksjoner greide man å opprettholde et godt besøkstall og aktiviteter i 2021.

DEMBRA

Narviksenteret inngikk i 2021 avtale med HL-senteret om å være prosjektpartner for å starte veiledning av barne-, ungdoms- og videregående skoler samt lærere for å forebygge ulike former for gruppefiendtlighet, fordommer, fremmedfrykt, rasisme, antisemittisme og ekstremisme. Programet støttes og utvikles blant freds- og menneskerettigheter stretene. Finansieringen av prosjektet kommer fra Undervisningsdirektoratet. Arbeidet er tidkrevende å utføre samt å få innpass i skolehverdagen, i 2021 var det oppfølging og rekruttering av 2 skoler i distriktet.

Militært personell

Det er en lang tradisjon for besøk fra ulike militære grupper ved krigsmuseet i Narvik. Dette omfatter grupper fra norske og utenlandske utdanningsinstitusjoner, norske militære avdelinger på velferdstur, besøkende utenlandske militære enheter på treningsopphold eller offisielle besøk. Besøk av utenlandske soldater og offiserer ligger på over 500 personer og norske på 677 personer for 2021. Vi tilrettelegger opplegg i den grad det er ønskelig innen krigshistorie, dagsaktuelle kriger og konflikter og internasjonal humanitære rett. Det ble avholdt 2 krigshistoriske guidinger i historisk område. Det ble også gitt bistand til Polsk avduking av nytt minnesmerke og seremoni.

Røde Kors og Internasjonal Humanitær Rett

I løpet av året har vi revitalisert og avholdt samarbeidsforum med internasjonal avdeling ved Norges Røde Kors for å tilpasse formidlingsopplegg og utstillinger knyttet til internasjonal humanitær rett og andre felles kjerneverdier.

Samarbeidet vil også styrkes når vår forsker Gaute Rønnebu avlegger sin Ph.d. i 2022 om Norges Røde Kors under andre verdenskrig.

Høyere utdanning

De fleste oppleggene som var planlagt i samarbeid med universiteter og høyskoler ble dessverre avlyst i 2021, men noen greide man å avholde digitalt. Det er som tidligere år også gitt støtte til flere studenter som arbeider med sine masteroppgaver. Ansatte ved Narviksenteret har vært forelesere og sensorer ved samarbeidende institusjoner.

Faste utstillinger

Utstillingen i Krigsmuseet er det elementet i virksomheten som har størst synlighet, og genererer størst aktivitet, men samtidig krever mest ressurser.

Ved siden av å formidle den nordnorske krigshistorien har utstillingen en del som reflekterer over universelle spørsmål knyttet til krig, konflikt og menneskerettigheter. Som besøkstallene viser, har utstillingen besøk fra mange forskjellige grupper og nasjonalitet. Ved siden av å være et sentralt virkemiddel i det holdningsskapende arbeidet overfor barn og unge spiller den en viktig rolle som en del av reiselivstilbudet i regionen. Utstillingene fikk også en utvidelse med nye digitale formidlings innslag i Zona, som tar opp temaer og utfordringer knyttet til krig og konflikt:

- Hva er propaganda
- Hva er humanitær krise
- Hva er hybrid krig
- Hva har klima endringer med krig å gjøre

Midlertidige utstillinger

I 2021 har man arbeidet med flere midlertidige utstillinger i museet, samt digitalt.

Stjålne år

Utstillingen baserer seg på barns opplevelse av krigsårene i Nordvest-Russland og Nord-Norge. Det er et samarbeidsprosjekt med regionmuseet i Murmansk. Utstillingen er produsert i to versjoner, en på norsk og engelsk, og en på russisk og engelsk. Utstillingskatalogen er tilgjengelig på tre språk. Utstillingen er finansiert av Barentssekretariatet og Fritt Ord. Utstillingen ble åpnet i 2020, men ble stående til første kvartal 2021. Når utstillingen ble tatt ned ved Narviksenteret har den blitt vist ved to andre museer.

Slit og fortvilelse

Utstilling om polske tvangsarbeidere i Nord-Norge under andre verdenskrig. Utstillingen var et samarbeid med det polske marinemuseet i Gdynia og finansiert av den tyske EVZ-stiftelsen. Utstillingen ble åpnet både i Gdynia og Narvik, med tilhørende seminar/besøk. Det ble produsert utstillingskatalog i tre språkversjoner. Utstillingen ble vist sommersesongen 2021.

Kampen om Narvik

I forbindelse med lanseringen av spillefilmen Kampen om Narvik så ble første lansering i 2020 utsatt så pass tidlig at tilpasninger og produksjon ikke ble gjennomført før i 2021. En massiv oppbygging og tilpassing av midlertidig utstillingsareal ble gjennomført, hvor alt var klart til lansering av "Kampen om Narvik - Fakta vs Fiksjon" 25 desember 2021, men er på nytt utsatt, uten kjent ny lanserings dato.

Digitale utstillinger

Når egen produserte og viste utstillinger ved Narviksenteret samt utlånt til andre museer, blir disse lagt over på digitale flater.

Digitale flater

Narviksenteret opererte i 2021 tre ulike nettsteder. Vi har valgt å skille mellom Narviksenteret og Krigsmuseet fordi man opplever at det er ganske stor forskjell på de som er ute etter et museumsbesøk/reiselivsprodukt og de som er ute etter å lære om fagstoff eller trenger inngående kunnskap om Narviksenteret.

Det tredje nettstedet er en formidlingsportal for forskningsprosjektet "I en verden av total krig. Norge 1939-45" hvor det presenteres artikler, bakgrunnsstoff og forskerprofiler.

Narviksenteret - (www.narviksenteret.no) hadde i 2021 totalt 10 234 besøkende, en økning på 4 571.

Narvik krigsmuseum - (www.krigsmuseet.no) hadde i 2021 totalt 191 487 besøkende, en økning på 176 808.

Total krig - (www.totalkrig.no) hadde i 2021 totalt 10 525 brukere, en økning på 5 429.

Narviksenteret er medlem i forskning.no. I 2021 presenterte vi seks artikler, disse hadde til sammen 29 973 visninger.

Det drives også nettbokhandel tilknyttet krigsmuseet.no.

Sosiale medier

Vi har profiler på en rekke sosial medier, men på grunn av kapasitet har vi hittil valgt å fokusere på Facebook. Narviksenteret hadde 2 882 følgere i 2021 en tilvekst på 331 fra 2020, mens krigsmuseet hadde 605 følgere, en tilvekst på 308. Det sosiale medielandskapet er i stadig endring og vi ser at de fleste vi treffer er i aldersgruppen 35+. Dette harmonerer godt med det generelle bildet av hvilke plattformer de ulike aldersgruppene bruker. Vi kommer til å videreutvikle dette arbeidet fremover og vurdere andre plattformer, samtidig som dette også er et ressurs spørsmål.

Foredrag, seminarer og annet

Det ble til sammen holdt 11 seminarer, boklanseringer eller andre arrangementer åpne for publikum.

Narviksenteret gir råd og informasjon til mange som er interessert i tema som vi har spisskompetanse innenfor, både til forfattere, journalister, historielag og andre, et arbeid som er ressurskrevende og i stadig vekst.

Satsing rundt "Kampen om Narvik"

Spillefilmen "Kampen om Narvik" fikk sin andre utsettelse 25.12.21 og filmingen greide man å avslutte høsten 2021. Styret besluttet i desember 2019 å bruke sjansen til å satse på økt tilbud mot reiselivet. Dette arbeidet har vært fulgt opp gjennom 2020 og 2021, hvor utvikling og gjennomføring av produkter har fått sin utprøving og mange produkter er nå klar for salg til turist- og bedriftsmarkedet.

Narviksenteret ledet arbeidet sammen med Filmklynge Nord, Visit Narvik og Storyline Nor om å legge til rette for at reiselivsbransjen kunne tilby produkter rettet mot turister når filmen blir lansert. Prosjektet mottok finansiering fra Samfunnsloftet og Innovasjon Norge i 2020.

Dette har medført at Narviksenteret har etablert Narviksenteret opplevelser A/S (NSO) for å kunne betjene reiselivsaktører som ikke ligger innenfor Narviksenterets hovedarbeidsoppgaver. NSO er 100% eid av Narviksenteret.

Internasjonalt ungdomsarbeid

Narviksenteret har deltatt i flere prosjekter innen EU-kommisjonens ungdomsprogram Erasmus +/ Aktiv Ungdom, men har hatt en lavere søknadsfrekvens enn tidligere år. Dette har sammenheng med hvordan året ble, og vanskeligheter med å planlegge mobilitetsaktiviteter. På grunn av pandemien ble ikke vårt siste EVS-prosjekt, samt vårt strategiske partnerskap avsluttet før i 2021. Det er innvilget støtte til nye ungdomsutveksling, som settes i gang januar 2022.

European Voluntary Service (EVS)

a) I 2021 hadde ikke Narviksenteret noen volontører i drift da programmet ble avsluttet for revidering. I det nye programmet som har overtatt for EVS – European Solidarity Corps (ESC) – har ikke norske organisasjoner lengre anledning til å søke finansiering for deltakere, men kan kun bidra som støtteorganisasjoner for norske ungdommer som reiser utenlands.

b) I september 2020 sendte Narviksenteret som sendeorganisasjon en norsk ungdom til Leipzig, Tyskland for et European Solidarity Corps-prosjekt, som ble avsluttet juni 21.

Ungdomsutvekslinger

Det ble søkt, samt innvilget prosjektstøtte til ungdomsutvekslingen "Project Neverland" som var en videreføring av et flerårig samarbeid med partnere i Serbia, Frankrike og Slovakia. Vi trakk også inn en ny partnerorganisasjon fra Tyskland. Prosjektet var planlagt å gjennomføres i Slovakia sommeren 2020, men ble utsatt. Som følge av vanskeligheter med å gjennomføre prosjektet vil dette mest sannsynlig bli terminert i 2022.

Det ble søkt, samt innvilget prosjektstøtte for ungdomsutveksling for personer med nedsatt funksjonsevne med tittelen «Hear me Roar» med samarbeidspartner i Latvia. Utveksling vil skje i Norge og Latvia første kvartal 2022.

Strategisk partnerskap

Det strategiske partnerskapet «Design2Learn» med en ramme på €124 942 ble startet opp høsten 2019 og avsluttet i 2021. Prosjektet undersøker hvilke designmetoder som er i bruk for utforming av læringsopplevelser i ulike lærings- og utdanningssektorer, inkludert en spørreundersøkelse blant formidlere i Europa. Opplæringsaktivitetene i prosjektet er flyttet over til digital plattform, med 20 deltakere fra Norge, Spania og Portugal. De 5 norske deltakerne i gruppen kommer fra Nansen Fredssenter, Hamsunsenteret, Stopp hatprat, New School, og Justismuseet.

Det ble for 2021 innvilget et nytt strategisk partnerskap «Take Action» med en ramme på € 60 000 og har oppstart ved årsskifte 2021/22. Partnerskapet som er et samarbeid med organisasjoner i Portugal, Polen og Narviksenteret, går på ungdomsarbeid for å imøtekomme EU's bærekrafts mål.

Forskning og dokumentasjon

Det NFR-finansierte forskningsprosjektet "I en verden i total krig: Norge 1939-45" representerer et ambisiøst forsøk på å ny tolke Norge under andre verdenskrig og å bevege forskningen inn i

utforskede områder. Narviksenteret er formidlingsansvarlig i prosjektet og har videreført arbeidet med å bygge opp en formidlingsportal om andre verdenskrig, rettet mot allmenheten, totalkrig.no.

Som en del av prosjektet er Gaute Rønnebu ansatt av UiT som Ph.d.-stipendiat med arbeidssted Narviksenteret. Rønnebu har videreført arbeidet med et delprosjekt med arbeidstittelen:

«Humanitære organisasjoners rolle i Norge under andre verdenskrig».

Joakim Arnøy ble i oktober 2021 tatt opp til Ph.d. program i humaniora og samfunnsvitenskap, fagområde fredsstudier med løp frem til 2024. Med arbeidstittelen:

Reference frameworks of peace education: A study of non-formal education as a means of contextualising peace education in the global North and global South.

Han vil ha kontorsted ved Narviksenteret.

Prosjektet «Jugoslaviske fanger i Norge under andre verdenskrig» har vært videreført i 2021, og med litt dra hjelp så forventes det å avsluttes i 2022.

Narviksenteret har utarbeidet en egen forskningsstrategi og arbeidet med ytterligere å utvide staben av forskere. På grunn av usikkerhet knyttet til økonomi under pandemien er arbeidet med rekruttering utsatt. Det er således på prosentstilling for 2021 ansatt en forsker med Ph.d. og en forsker II med professorkompetanse. Begge disse bidrar til forskning på problemstilling knyttet til andre verdenskrig og forskningsformidling

Samarbeidsprosjektet «Jernbanebygging i Nordland under andre verdenskrig. Sovjetiske krigsfangers fangenskap og tvangsarbeid» har siden 2017 vært et prosjekt under det norsk-russiske miljøvernssamarbeidet, under forkortelsen KULT-2. Det har som mål å formidle fangeleirene og minnesmerkene etter de sovjetiske krigsfanger langs den planlagte jernbanelinjen i Nordland. Dette er et samarbeid med Riksantikvaren, Nordland fylkeskommune, Likhatsjev-instituttet og en rekke andre norske og russiske partnere. Prosjektet er finansiert 2019-22. Det er produsert hefte og kart i tilknytning til prosjektet. Narviksenteret har i tillegg stått for arbeidet med historiske arkivøk og formidlingstiltak.

Det foreligger finansiering fra BarentKult, Riksantikvaren, Nordland Fylke og KORO for å bygge et minnested over fangeleiren Bjørnelva på Saltfjellet og Narviksenteret har vært prosjektleder fra 2020. I skrivene stund er prosjektet utsatt som følge av konflikten i Ukraina, samt høringsinnspill fra Statsforvalteren, Sametinget og Reindrifftsbeitedistriktet.

[Soldater.no](#)

Narviksenteret ble tildelt prosjekt støtte på 1.5 mill. fra Forsvarsdepartementet til etablering av en digital nasjonal søke- og formidlingsside over soldater og historier tilknyttet de som tjenestegjorde under krigshandlingene i Norge i 1940. Siden kan på sikt utvides til å inneholde andre tidsepoker. Prosjektleder og oppstarts utvikling skjedde fra september 21 og forventes avsluttet i mars 22. Prosjektet har ikke mottatt midler til drift ut over dette. Hvis videre driftsmidler blir innvilget vil prosjektet videreføres som forskningsprosjekt.

Samlingsforvaltning

Samlingene

I året som gikk har vi arbeidet videre med registrering- og samlingsforvaltning som nå har en god progresjon. Arbeidet er et langvarig registreringsprosjekt før samlingen har en god registrering og proveniens.

Samarbeidsprosjektet med de øvrige museene i Nordland og Nordland fylkeskommune med sikte på å etablere en felles konserveringsenhet i fylket ble ferdig utredet i 2021. Som følge av vanskelige driftsrammer valgte museene i Nordland å utsette en etableringen.

Samlingene knyttet til Narvik Krigsmuseum, som er bygd opp av Nordland Røde Kors krigsmuseum, består av 29 840 kulturhistoriske gjenstander, 38 kunsthistoriske gjenstander og 9 110 fotografier. Tilfanget av gjenstander skjer i mindre grad, men for fotografier så har dette vært en liten økning. I tillegg har Narviksenteret en stor samling bestående av kopier og originaler av historiske dokumenter og bøker.

Åpent magasin

I samarbeid med Museum of Slovak National Uprising (Slovakia) er det innvilget prosjektmidler gjennom EØS-samarbeid til å utrede et såkalt åpent magasin og samtidig drive kompetanseheving i staben. Narviksenteret har i den forbindelse bidratt med foredrag på en internasjonal konferanse arrangert av nevnte museum. Et åpent magasin er en måte å gi publikum tilgang til større deler av samlingene sammenliknet med slik det er nå, og vil også gi rom for flere forskningsbaserte midlertidige utstillinger. Prosjektet er noe forsinket på grunn av korona, men vil løpe ut 2023. For å gjennomføre prosjektet er det inngått leieavtale med Narvikgården om leie og tilpasninger av tilstøtende lokaler til museet, nytt areal vil bli overlevert i løpet av august /september 2022, hvor arbeidet med utstillingsinnredning og «Åpent magasin» kan starte.

Fredning av Narvikfjellene

Den 10.9.20 ble det gjennomført en offisiell fredningsmarkering med klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn av området hvor de siste kampene på Narvikfronten stod.

Det er startet et forprosjekt i samarbeid med UiO for å se nærmere på formidling av området ved hjelp av digitale hjelpemidler. Forprosjektet mottar støtte fra Nordland fylkeskommune, men har vært utsatt som følge av korona og prosjektleders sykdom.

Samarbeid

Bak navnet Narviksenteret ligger tanken om at organisasjonen skal samle relevante ressurser. For å gjøre dette trengs godt og omfattende nettverksarbeid. Som det fremgår over, har vi gjennomført en rekke aktiviteter i samarbeid med andre organisasjoner i inn- og utland.

I tillegg til dette har det vært fokus på økt samarbeid med de øvrige freds- og menneskerettighetssentrene og det har vært utstrakt kontakt på direktør og ansattnivå om flere saker.

Relasjonen til Nordland Røde Kors står i en særstilling for Narviksenteret og dette samarbeidet har vært videreført i 2021.

Narviksenteret har samarbeidsavtaler med UiT og Nord Universitet. Begge universitetene er viktige samarbeidspartnere og faglige støttespillere. Vi samarbeider med de omliggende regionmuseene og deltar på de halvårlige dialogmøtene mellom museumsdirektørene og Nordland fylkeskommune.

Narviksenteret er blant annet medlem av:

Norges Museumsforbund

ICOM

Reiselivsklyngen Innovative Opplevelser

Narvik Næringsforening

Visit Narvik

Virke

Årsregnskap 2021 for

**Narviksenteret - Nordnorsk Stiftelse For
Historieformidling**

Organisasjonsnummer 994617834

amesto
AccountHouse

Utarbeidet av:

Alfa Økonomi AS

Autorisert regnskapsførerselskap Kvitforsveien 17

8543 KJELDEBOTN

Resultatregnskap

	Note	2021	2020
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	1	3 879 873	2 877 191
Annen driftsinntekt	1	16 994 493	15 515 732
Sum driftsinntekter		20 874 366	18 392 923
Driftskostnader			
Varekostnad		277 583	168 561
Lønnskostnad	2	8 869 543	6 437 257
Avskrivning på varige driftsmidler	3	3 845 439	3 838 633
Annen driftskostnad	2	6 804 537	6 373 866
Sum driftskostnader		19 797 102	16 818 318
DRIFTSRESULTAT		1 077 264	1 574 605
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		5 747	16 815
Sum finansinntekter		5 747	16 815
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		137	298
Annen finanskostnad		29	0
Sum finanskostnader		166	298
NETTO FINANSPOSTER		5 581	16 518
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		1 082 845	1 591 123
Skattekostnad på ordinært resultat		0	0
ORDINÆRT RESULTAT		1 082 845	1 591 123
ÅRSRESULTAT		1 082 845	1 591 123
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital		1 082 845	1 591 123
SUM OVERF. OG DISP.		1 082 845	1 591 123

Balanse pr. 31.12.2021

	Note	31.12.2021	31.12.2020
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3	84 508 530	86 228 541
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	3	9 112 625	11 040 575
Sum varige driftsmidler		93 621 155	97 269 116
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	4	30 000	0
Sum finansielle anleggsmidler		30 000	0
SUM ANLEGGSMIDLER		93 651 155	97 269 116
OMLØPSMIDLER			
Varer		838 346	964 966
Fordringer			
Kundefordringer		309 549	95 267
Andre kortsiktige fordringer	4	850 011	761 751
Sum fordringer		1 159 560	857 018
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	13 061 348	9 491 282
SUM OMLØPSMIDLER		15 059 254	11 313 265
SUM EIENDELER		108 710 408	108 582 381
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	6,7	450 000	450 000
Sum innskutt egenkapital		450 000	450 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	11 073 007	9 990 163
Sum opptjent egenkapital		11 073 007	9 990 163
SUM EGENKAPITAL		11 523 007	10 440 163
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Andre avsetninger for forpliktelser	8	91 568 605	95 253 888
Sum avsetning for forpliktelser		91 568 605	95 253 888
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		179 856	179 618
Sum annen langsiktig gjeld		179 856	179 618
SUM LANGSIKTIG GJELD		91 748 461	95 433 506
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		1 170 755	234 793
Skyldig offentlige avgifter		455 599	313 770
Annen kortsiktig gjeld	9	3 812 586	2 160 149
SUM KORTSIKTIG GJELD		5 438 941	2 708 712
SUM GJELD		97 187 401	98 142 218
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		108 710 408	108 582 381

Balanse pr. 31.12.2021

Note 31.12.2021 31.12.2020

Narvik 24.03.2022

	 <u>Mads Pinnerød</u> <small>Mads Pinnerød (Apr 5, 2022 08:34 GMT+2)</small>	 <u>Marianne Neerland Soleim</u> <small>Marianne Neerland Soleim (Apr 5, 2022 15:18 GMT+2)</small>
Sonja Alice Steen Styrets leder	Mads Pinnerød Nestleder	Marianne Neerland Soleim Styremedlem
 <u>Kjetil Ansgar Jakobsen</u> <small>Kjetil Ansgar Jakobsen (Apr 5, 2022 13:04 GMT+2)</small>	 <u>Tor Gunnar Pedersen</u> <small>Tor Gunnar Pedersen (Apr 6, 2022 08:23 GMT+2)</small>	
Kjetil Ansgar Jakobsen Styremedlem	Tor Gunnar Pedersen Styremedlem	Inis Elisabet Ivarsson Styremedlem
 <u>Daniel Skjevik-Aasberg</u> <small>Daniel Skjevik-Aasberg (Apr 5, 2022 13:35 GMT+2)</small>	 <u>Ulf Eirik Torgersen</u> <small>Ulf Eirik Torgersen (Apr 5, 2022 13:35 GMT+2)</small>	
Daniel Skjevik-Aasberg Styremedlem	Ulf Eirik Torgersen Direktør	

Noter 2021

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er som hovedregel fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet

tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Noter 2021

Note 1 - Tilskudd og driftsinntekter

	2021	2020
Tilskudd VOX	9 049 000	9 768 000
Tilskudd Barne- og ungdomsdep.	156 609	655 649
Tilskudd Narvik Kommune	200 000	296 200
Tilskudd Forsvarsdep.	2 081 000	563 000
Tilskudd bygg periodisert	1 732 178	1 732 178
Tilskudd utstilling periodisert	1 953 105	1 953 105
Riksantikvaren	260 000	10 000
UIT	400 000	
Buf- dir	120 000	0
Andre tilskudd	976 327	519 300
Billettinntekter	1 750 052	1 520 780
Inntekter varesalg	319 533	212 818
Inntekter tjenestesalg	377 476	261 277
Leieinntekter	7 500	18 300
Andre driftsinntekter	1 491 585	882 316
Totalt	20 874 366	18 392 923

Det er i 2021 mottatt tilskudd fra Forsvarsdepartementet på 1 500 000,- på forhold som benyttes til soldater.no. Prosjektet pågår og forventes ferdigstilt i mars 2022

Note 2 - Lønnskostnad

Selskapet har hatt 14 årsverk i regnskapsåret.

Spesifikasjon av lønnskostnader	2021	2020
Lønn	7 382 598	5 502 915
Arbeidsgiveravgift	426 989	272 139
Pensjonskostnader	984 613	584 076
Andre lønnsrelaterte ytelser	75 343	78 127
Totalt	8 869 543	6 437 257

Foretaket er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene i denne loven.

Noter 2021

Note 3 - Avskrivning på varige driftsmidler

Avskrivningstablå	Bygning	Tekniske inst.	Driftsløsøre	Utstyr	Sum
Anskaff.kost pr. 01.01	73 753 822	20 651 771	2 726 301	17 711 494	114 843 388
Tilgang		-	130 500	-	130 500
Avgang	-	-	-	-	-
Ansk.kost 31.12.	73 753 822	20 651 771	2 856 801	17 711 494	114 973 888
Akk. Ord. avskrivninger	3 389 194	4 720 881	1 255 029	8 142 192	17 507 295
Ordinære avskrivninger	754 400	1 032 589	336 027	1 722 423	3 845 439
Bokført verdi 31.12	69 610 228	14 898 301	1 265 745	7 846 879	93 621 154

Note 4 - Investeringer i datterselskap

Datterselskap:	Eierandel %	Anskaffelseskost
Narviksenteret opplevelse AS	100 %	30 000

Konsernfordringer og -gjeld:

Gruppe i balansen:	Pr 31.12.	Pr 01.01.
Kortsiktige fordringer	5 570	0

Noter 2021

Note 5 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bundne bankinnskudd ut over skattetrekkinnnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 372 677 og utgjorde pr 31.12. i fjor kr 259 369.

Note 6 - Grunnkapital

Narvik Kommune	50 000
Nordnorsk Fredssenter	50 000
Stiftelsen Nordland Røde Kors Krigsmuseum	50 000
Forhøyelse ved fondsemisjon	50 000
Stiftelsen Nordland Røde Kors Krigsmuseum	250 000
Sum grunnkapital	450 000

Note 7 - Annen egenkapital

	Grunnkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 01.01.2021	450 000	9 990 163	10 440 163
Årsresultat		1 082 845	1 082 845
Pr 31.12.2021	450 000	11 073 007	11 523 007

Note 8 - Andre avsetninger for forpliktelse

	2021	2020
Periodisert tilskudd byggeprosjekt	82 465 807	84 197 986
Periodisert tilskudd utstilling	8 793 631	10 676 736
Andre avsetninger for forpliktelse	309 167	379 167
Totalt	91 568 605	95 253 888

Noter 2021

Note 9 - Annen kortsiktig gjeld

	2021	2020
Påløpte feriepenger	883 807	628 825
Periodisert tilskudd	2 909 182	1 459 592
Påløpt kostand	19 597	71 731
Kortsiktig gjeld	3 812 586	2 160 148

